

Aplicatie

$$\begin{cases} a_4 + a_8 = 30 \\ 10 \cdot a_1 - 4 \cdot a_2 = -45 \end{cases} \quad \begin{matrix} a_1 = ? \\ n = ? \end{matrix}$$

$$a_4 = a_1 + (4-1)n = a_1 + 3n$$

$$a_8 = a_1 + (8-1)n = a_1 + 7n$$

$$a_2 = a_1 + (2-1)n = a_1 + n$$

$$\begin{cases} a_1 + 3n + a_1 + 7n = 30 \\ 10 \cdot a_1 - 4(a_1 + n) = -45 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a_1 + 10n = 30 \\ 10 \cdot a_1 - 4 \cdot a_1 - 4n = -45 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a_1 + 10n = 30 \quad | :2 \\ 6a_1 - 4n = -45 \end{cases} \quad (*)$$

$$\begin{cases} a_1 + 5n = 15 \\ 6a_1 - 4n = -45 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 15 - 5n \\ 6(15 - 5n) - 4n = -45 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 15 - 5n \\ 90 - 30n - 4n = -45 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 15 - 5n \\ 135 = 34n \quad | :2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 15 - 5n \\ 45 = 17n \quad | :3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 15 - 5n \\ 15 = 6n \quad | :3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 15 - 5n \\ 5 = 2n \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 15 - 5 \cdot \frac{5}{2} \\ n = \frac{5}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = \frac{30 - 25}{2} \\ n = 5/2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = \frac{5}{2} \\ n = \frac{5}{2} \end{cases}$$

Aplicatie

$$\begin{cases} a_2 + a_5 + a_9 = 45 \\ a_3 + a_7 + a_{10} = 54 \end{cases} \quad \begin{matrix} a_1 = ? \\ n = ? \end{matrix}$$

$$a_2 = a_1 + n, \quad a_3 = a_1 + 2n$$

$$a_5 = a_1 + 4n, \quad a_7 = a_1 + 6n$$

$$a_9 = a_1 + 8n, \quad a_{10} = a_1 + 9n$$

$$\begin{cases} a_1 + n + a_1 + 5n + a_1 + 8n = 45 \\ a_1 + 2n + a_1 + 6n + a_1 + 9n = 54 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3a_1 + 14n = 45 \\ 3a_1 + 17n = 54 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3a_1 = 45 - 14n \\ 45 - 14n + 17n = 54 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3a_1 = 45 - 14n \\ 3n = 54 - 45 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3a_1 = 45 - 14n \\ 3n = 9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3a_1 = 45 - 42 \\ n = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3a_1 = 3 \\ n = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 1 \\ n = 3 \end{cases}$$

Aplicatie

Sa se determine primul termen si ratiia unei progresii aritmetice daca

$$\begin{cases} S_3 = 12 \\ S_6 = 51 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{a_1 + a_3}{2} \cdot 3 = 12 \\ \frac{a_1 + a_6}{2} \cdot 6 = 51 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (a_1 + a_3) \cdot 3 = 24 \quad | :3 \\ (a_1 + a_6) \cdot 6 = 102 \quad | :6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 + a_3 = 8 \\ a_1 + a_6 = 17 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a_1 + a_1 + 2r = 8 \\ a_1 + a_1 + 5r = 17 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a_1 + 2r = 8 \\ 2a_1 + 5r = 17 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a_1 = 8 - 2r \quad | :2 \\ 8 - 2r + 5r = 17 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 4 - r \\ 3r = 9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = 1 \\ r = 3 \end{cases}$$

$$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n \quad a_n = a_1 + (n-1) \cdot r$$

Aplicatie

Sa se determine x numar real astfel incat tripletul de numere $x-4, x+2, 2x+2$ sa fie in progresie aritmetica.

$$x+2 = \frac{(x-4) + (2x+2)}{2} \Leftrightarrow x+4 = \frac{3x-2}{2} \Leftrightarrow 2x+8 = 3x-2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 8+2 = 3x-2x \Leftrightarrow 10 = x$$

$$a_m = \frac{a_{m-1} + a_{m+1}}{2}$$

Aplicatie

$$\begin{cases} a_n = a_1 + (n-1) \cdot r \\ S_n = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n \end{cases}$$

$$\div \begin{cases} S_2 - S_4 + a_2 = 14 \\ S_3 + a_3 = 17 \end{cases} \quad \begin{matrix} a_1 = ? \\ n = ? \end{matrix}$$

$$\begin{cases} a_1 + a_2 - \left(\frac{a_1 + a_4}{2} \cdot 2\right) + a_2 = 14 \\ \frac{a_1 + a_3}{2} \cdot 3 + a_3 = 17 \cdot 2 \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 + a_2 - 2(a_1 + a_4) + a_2 = 14 \\ 3(a_1 + a_3) + 2a_3 = 34 \end{cases} \quad \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a_1 + a_1 + r - 2a_1 - 2(a_1 + 3r) + a_1 + r = 14 \\ 3a_1 + 3(a_1 + 2r) + 2(a_1 + 2r) = 34 \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} -a_1 - 4r = 14 \\ 8a_1 + 10r = 34 \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = -14 - 4r \\ 8(-14 - 4r) + 10r = 34 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = -14 - 4r \\ -112 - 32r + 10r = 34 \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = -14 - 4r \\ -22r = 146 \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = -14 - 4r \\ r = \frac{146}{-22} \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = -14 - 4 \cdot \frac{73}{-11} \\ r = \frac{73}{-11} \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = -14 + \frac{292}{11} \\ r = -\frac{73}{11} \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = \frac{-154 + 292}{11} \\ r = -\frac{73}{11} \end{cases} \quad \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = \frac{138}{11} \\ r = -\frac{73}{11} \end{cases}$$

Progresii geometrice

Numim progresie geometrica un sir de numere cu primul termen nenul, iar termenii urmatiori se obtin din termenul precedent inmultit cu un numar fixat nenul numit ratia progresiei.

Ex. $\div 1, 2, 4, 8, 16, \dots$ $b_1 = 1, q = 2$ (ratia)

Pentru a arata ca este vorba de o progresie geometrica se pune in fata sirului semnul $\div$

De obicei termenii unei progresii geometrice se vor scrie $b_n, (b_n)_{n \in \mathbb{N}}$

Proprietati ale progresiei geometrice

$$1) \quad b_n = b_{n-1} \cdot q, \quad q \neq 0$$

$$2) \quad b_n = \sqrt{b_{n-1} \cdot b_{n+1}} \quad (\text{orice termen dupa primul este media geometrica a termenilor alaturati; de aici vine si denumirea de progresie geometrica})$$

$$3) \quad b_n = b_1 \cdot q^{n-1}, \quad n > 1 \quad (\text{formula termenului general})$$

$$4) \quad S_n = b_1 + b_2 + \dots + b_n = b_1 \cdot \frac{1-q^n}{1-q} = b_1 \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}$$

Aplicatii

Sa se determine termenul de rang n al progresiei geometrice

$b_1 \quad b_2 \quad b_3$
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
6, 18, 54, ...

$$18 = 6 \cdot 3 \quad \Rightarrow n = 3$$
$$54 = 18 \cdot 3$$

$$b_n = b_1 \cdot q^{n-1}$$

$$b_n = 6 \cdot 3^{n-1} \quad \text{termenul general}$$

Aplicatie

Sa se determine primii doi termeni ai progresiei geometrice $b_8 = 256, q = 4$.

$$\div b_1, b_2, \dots, b_8, \dots$$

$\parallel$
 256

$$\begin{array}{r|l} 256 & 4 \\ 64 & 4 \\ 16 & 4 \\ 4 & 4 \\ 1 & 4 \end{array}$$

$$b_8 = b_1 \cdot q^{8-1} \Leftrightarrow 256 = b_1 \cdot 4^7 \Leftrightarrow 4 = b_1 \cdot 4^7 \Leftrightarrow b_1 = 4 : 4^7 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow b_1 = 4^{4-7} \Leftrightarrow b_1 = 4^{-3} = \frac{1}{4^3} = \frac{1}{64}$$

$$b_2 = b_1 \cdot q = \frac{1}{64} \cdot 4 = \frac{1}{16}$$

$$b_n = b_1 \cdot q^{n-1}$$

Aplicatie

Sa se determine suma primilor n termeni ai progresiei geometrice $b_1 = 3, q = 2, n = 6$.

$$S_6 = b_1 \cdot \frac{q^6 - 1}{q - 1} = 3 \cdot \frac{2^6 - 1}{2 - 1} = 3 \cdot \frac{64 - 1}{1} =$$

$$= 3 \cdot 63 = 189$$

$$S_n = b_1 \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}$$

Aplicatie

Sa se determine o progresie geometrica stiind ca suma primilor trei termeni este 21, iar suma urmatoilor trei termeni este 168.

Rezolvare:

$$\div \underbrace{b_1, b_2, b_3}_{21}, \underbrace{b_4, b_5, b_6}_{168}, \dots$$

$$\begin{cases} b_1 + b_2 + b_3 = 21 \\ b_4 + b_5 + b_6 = 168 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b_1 + b_1 \cdot q + b_1 \cdot q^2 = 21 \\ b_1 \cdot q^3 + b_1 \cdot q^4 + b_1 \cdot q^5 = 168 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b_1(1 + q + q^2) = 21 \\ b_1 \cdot q^3(1 + q + q^2) = 168 \end{cases} =$$

$$\Rightarrow 21 \cdot q^3 = 168 \quad | : 7 | : 3 \Rightarrow q^3 = 8 \Rightarrow q = 2$$

$$b_n = b_1 \cdot q^{n-1}$$

$$b_1 \cdot (1 + 2 + 2^2) = 21 \Leftrightarrow b_1 \cdot 7 = 21 \Leftrightarrow b_1 = 3$$